

<u>נאמר בעיה"ק צפת ת"ו, בעת הנסיעה הקדושה לקברי צדיקים - ערב ר"ח אלול תשפ"ג</u>

***

יהוֹדוּ לַה' כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ', זכינו להגיע לראש חודש **אלול**, עתה בפרשת **שופטים**, וזכינו להכין את עצמנו בערב ר"ח לקראת חודש אלול יחד עם הצדיקים, ועלינו לעשות חשבון היכן היינו ומה זכינו לקבל:

נקדים דברינו במה שהיה רגיל מוהרא"ש הקדוש לומר במוצאי ר"ה: **"היינו על היריד"**, וצריכים לעשות חשבון מה הרווחנו ביריד - מה קנינו וכו', וגם עתה, זכינו ללכת על היריד הקדוש, ועלינו לעשות חשבון מה הרווחנו.

[נדגיש בראשית הדבר, שאת זה ידעו הן הגברים והן הנשים: מי שלא הספיק בדיוק להגיע ממש אל הד' אמות של ציון הצדיק - בוודאי יצאתם לכתחילה, והייתם כולם, בלי יוצא מן הכלל! כולכם הייתם! וזכינו לפעול ישועות בעזרת ה' - שנה טובה ומבורכת! אף אחד לא יחשוב "פספסתי, לא היה מספיק זמן, ולא הגעתי בדיוק" וכו', אלא **כולם היו ב"ה**!].

ר' חנינא בן דוסא

התחלנו את הנסיעה בעיר 'עראבה', שבזמן חכמינו הקדושים העיר הזאת היתה נקראת 'ערבי' [ומוזכרת במשניות כמה פעמים], ובעיר הזאת היה גר רבי יוחנן בן זכאי במשך שמונה-עשרה שנה, ומסופר בירושלמי (שבת פט"ז ה"ח) שלא היה לו שם נחת רוח... מכל אלו י"ח השנים שהיה דר שם, רק שתי פעמים שאלו אותו שאלות בהלכה [ושניהם מוזכרות במשניות מסכת שבת - פרק ט"ז, משנה ז; פרק כ"ב, משנה ג'], וזאת משום שלא היה שם תלמידי חכמים, אלא היו עמי ארצות...

כי זהו הסימן הראשון המורה על חיסרון: אם לא באים אל הרב, החכם והצדיק, לשאול ולהתייעץ, זה מראה שמשהו חסר... ורבינו מלמד אותנו שלא כן הוא, אלא צריכים לבוא אל הצדיק שבכל דור, ולקבל ממנו!

ובזה פותחת פרשתנו: **"שֹׁפְטִים וְשֹׁטְרִים תִּתֶּן לְךָ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ"** - צריכים תמיד שופט ושוטר!

וזה מתחיל אצל האדם בעצמו, שזהו "שֹׁפְטִים וְשֹׁטְרִים **'תִּתֶּן לְךָ'** בְּכָל שְׁעָרֶיךָ" - לך ולעצמך! בעיניים שלך, באוזניים שלך, באף שלך, בפה שלך, הם נקראים "שערים", ועליך ליתן בהם "שֹׁפְטִים וְשֹׁטְרִים", היינו שתשפוט את עצמך היכן אתה אוחז! **אם אתה צריך עזרה - לך את השופט, לך אל הצדיק, הוא יעזור לך! הוא יפתח לך את השכל! הוא יתן לך הבנה איך להתנהג!**

אבל אדם ההולך בשרירות ליבו, וכל הדרכים נדמים לו כמישור, אין לו שאלות... אין לו בעיות... ואדם יכול להגיד "אני בסדר"... **אך באמת, זה סימן שאדם רחוק מאד מאד...**

ועל כן, כשיצא ר' יוחנן בן זכאי מן המקום ההוא אחר י"ח שנה, כשבכל אלו השנים שאלו אותו רק שתי שאלות, הוא היה מאד מאד בצער, ואמר על אותה העיר: **"סופך לעשות במסיקין"**, דהיינו שלא יהיו שם עוסקי תורה, והיא תהא מלאה בגזלנים (כדאיתא במפרשים שם), וכמו שרואים היום איך שזה התקיים במציאות... ושם טמון ר' חנינא בן דוסא, שהיה תלמידו של ר' יוחנן בן זכאי.

אנ"ש קדושים! עלינו להתבונן: איפה היינו? להיכן הגענו? זכינו להיות באותו המקום -ערב' [הנקרא בזמנינו ירושלים], שבו טמון ר' חנינא בן דוסא, שהוא היה התלמיד של ר' יוחנן בן זכאי, והוא זכה להיקבר שם.

מי היה ר' חנינא בן דוסא? ומהו הלימוד של ר' חנינא בן דוסא? היו סיפורים כ"כ נפלאים אצל ר' חנינא בן דוסא!

הגמרא מספרת (תענית כה.) שהם סבלו עניות מאד גדולה, ופנתה אליו אשתו וטענה שחסר לה כל מיני דברים וכו', והתפלל ר' חנינא בן דוסא, והביאו להם מן השמים רגל של זהב... בלילה, ראה ר' חנינא בן דוסא בחלומו את הצדיקים שיושבים בגן עדן אצל שולחנות עם ג' רגליים, ורק לשולחנו יש ב' רגליים, והבין שזה מחמת אותה הרגל שהביאו להם, ולא חפצו שיהיה נחסר מהם הגן עדן, וביקש ר' חנינא שיקחו חזרה את הרגל, ואכן יצאה יד מן השמין והשיב את הרגל חזרה...

מסיימת שם הגמרא, שהנס האחרון היה גדול יותר מהראשון, כי אמנם אדם יכול לפעול ישועה בתפילתו, ויזכה שיתנו לו מתנה מן השמים, אבל שיקחו את זה אח"כ בחזרה - זה נס בכפל כפליים... ואת זה פעל ר' חנינא בן דוסא!

איזו אמונה ואיזו השגחה היה אצל ר' חנינא ואשתו!

עוד מספרת הגמרא (שם), שפעם בעת הכנת נרות שבת, התבלבלה בתו של ר' חנינא, ובמקום לשים שמן - שמה חומץ בתוך הנרות... לפתע שמה לב

שכמעט שבת נכנסת, והיא שמה חומץ במקום שמן, ובתוך כמה שניות זה עומד להיכבות...

ניגשה לפני אביה ר' חנינא בבכייה: "אבא, שמתי במקום שמן - חומץ, מה עושים?!"... [לא היה בזמנם מנורות חשמל, ואם אין נרות דולקים - יושבים בסעודת שבת בחושך...]; **ענה ואמר ר' חנינא בן דוסא לבתו: "בתי, אל תפחדי, הקב"ה שאמר לשמן שידלוק - הוא יאמר לחומץ שידלוק"...**

איזה גילוי של אמונה זה! ישנו צדיק שזוכה לראות שאין שום טבע! מדוע דוקא שמן דולק - וחומץ ומים אינם דולקים? אין לזה הסבר הגיוני... אלא מה? הקב"ה ציוה לשמן שידלוק... 'אותו דבר' - אומר ר' חנינא בן דוסא - 'אל תצטערי, בתי', הוא ניחם אותה, 'הדלקת חומץ במקום שמן? אותו הקב"ה שאמר לשמן שידלוק - הוא יגיד לחומץ שידלוק!"... מספרת הגמרא, שהנרות דלקו עד מוצאי שבת בעת הבדלה...

איזה כח של צדיק, שמגלה גילוי אמונה והשגחה פרטית! לא משנה אם זה חומץ, או אם זה שמן, הקב"ה אומר שידלוק - זה ידלוק!

ועוד ממשיכה הגמרא לספר שם, שאשתו של ר' חנינא בן דוסא היה מסיקה את התנור - אף שלא היה לה שום עיסה לשים בתוך התנור, וזאת מחמת הבושה. השכנים ידעו שאין להם כלום בבית, ופעם אף הגיעה שכנתה לברר על כך, ומיד כל התנור התמלא עם לחם חם וטרי לכבוד שבת... עד כדי כך שהיא אמרה להם "תוציאי מהר את הלחם, זה עומד להישרף"...

ולכל זה זוכים ע"י תפילה! וכמו סיפור נוסף שמסופר על ר' חנינא, שפעם הגיעה אליו אשה, וסיפרה שהקורות של הגג לא מתאימות לבית, והן קצרות מדי... היא לקחה קבלן, אבל הוא 'סידר' אותה, וברח... יש המתלוננים מיד "מה זה?" וכו', אבל למעשה, מה יעזור להתלונן... אלא רק לעשות כמו אותה אשה - **הלכה אל הצדיק!** היא באה לפני ר' חנינא, סיפרה לו את אשר ארע, ושאלה ממנו: "אולי אתם יכולים לעזור לי?" [איזו תמימות היה לה!].

שואל אותה ר' חנינא בן דוסא: "מה השם שלך?" ענתה: "איכו" [כך היה שמה], ענה ואמר לה: "איכו, הקורות יימשכו עד לקירות הבית!"... ואכן כך היה, עד שכולם הצביעו ואמרו על אותו הבית: **"זה הבית שקירה ר' חנינא בן דוסא בתפילתו!"...** הוא לא היה קבלן, לא היו לו כלי עבודה, אבל היה לו תפילה! **אדם שיש לו תפילה - הוא לא מתפעל משום דבר!** ואם צריך לבנות בנין - מתפללים! וכמו שמוהרא"ש הקדוש אמר על בית המדרש שבנה ע"י תפילה, **וזה הבנין באומן 'קלויז מוהרא"ש' - זה בנין של תפילה!**

זה הלימוד של הצדיקים, ולזה הצדיק זכינו להגיע - לעירו ולקברו; מי שהיה במקום ציונו, ראה שיש שם שני קברים, והקבר הסמוך הוא של אשתו, הטמונה לצידו. ושוב נחזור ונאמר: כולכם הייתם שם, וב"ה פעלתם ישועות!

ר' ראובן בן אצטרובלי

משם המשכנו לקצה העיר - סמוך אל הכניסה, ושם טמון ר' ראובן בן אצטרובלי, שהוא אחד מהתנאים הקדושים [והיה ג"כ תלמיד של ר' יוחנן בן זכאי], והוא זה שאמר את המאמר המפורסם הנוגע לענייננו - **ראש חודש אלול**, שאז הוא זמן מציאת הזיווג, וכדאיתא בדברי רבינו (ליקו"מ ח"ב סי' פז) שכל העניין של חודש אלול הוא ענין של בניית הבית - למצוא את הזיווג, להיזהר בשלום בית, להקים דורות ישרים מבורכים, ובזה ישנו המאמר של התנא הקדוש ר' ראובן, במסכת מועד קטן (דף יח:): **"מִן הַתּוֹרָה וּמִן הַנְּבִיאִים וּמִן הַכְּתוּבִים מֵה' אִשָּׁה לְאִישׁ"** - הזיווג של אדם זה מהקב"ה! ומביא לכך פסוקים: **"מִן הַתּוֹרָה דִּכְתִיב** (בְּרֵאשִׁית כד, נ) **וַיַּעַן לָבָן וּבְתוּאֵל וַיֹּאמְרוּ מֵה' יָצָא הַדָּבָר, מִן הַנְּבִיאִים דִּכְתִיב** (שׁוֹפְטִים יד, ד) **וְאָבִיו וְאִמּוֹ לֹא יָדְעוּ כִּי מֵה' הִיא, מִן הַכְּתוּבִים דִּכְתִיב** (מִשְׁלֵי יט, יד) **בַּיִת וָהוֹן נַחֲלַת אָבוֹת וּמֵה' אִשָּׁה מַשְׂכֶּלֶת"**.

הכלל, אדם צריך לדעת שהזיווג שלו בא מהקב"ה! ואם עדיין לא זכה למצוא את זיווגו - כמה צריך להתפלל, להתחנן ולבקש: **"רבש"ע, תרחם עלי! אני יודע שאני תלוי בך לגמרי!"...** ומובא בדברי רבינו (ליקו"מ ח"ב סי' פט), שכשבאים אל הצדיק ושומעים ממנו תורה - אדם זוכה למצוא את זיווגו!

וענין של **'מציאת הזיווג'** הוא לא נגמר ב'שבירת צלחת', אלא זו רק התחלה... **ענין של 'מציאת הזיווג' זו עבודה שלימה של כל החיים - שצריכים להשקיע! תמיד מחדש! שיהיה אצלו בכל פעם מציאה חדשה! זכה למצוא את בת זוגו ב"ה - ומתחיל מחדש!** "אבל אני נשוי כבר כך וכך שנים"... **לא! זה צריך להיות בכל פעם דבר חדש ממש!**

מפורסם בעולם, שהרמז של חודש **'אֱלוּל'** הוא בפסוק (שה"ש ו, ג) **"אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי לִי"**: 'אני לדודי' - אל הקב"ה, 'ודודי לי' - הקב"ה, כביכול, לי! וזה היסוד בבית של אדם, שאדם צריך תמיד לראות שיהיה האחדות הזאת - **"אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי לִי"!**

זה כל העניין של חודש אלול, **וזו ההכנה לראש השנה!** ולכאורה פלא הוא, מדוע דוקא עכשיו הזמן לזה? אולי עדיף בחודש חשון, טבת, אדר - לפני פסח, מדוע דוקא בחודש אלול - שהוא הכנה לר"ה? **כי זו ההכנה האמיתית, שאדם יודע "אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי לִי" - אני עושה את הכל שהבית יהיה מקום הגן-עדן, מקום קדוש, מקום שבו מחנכים את**

הילדים בשמחה, לא מקום של דחיקת השעה, אלא רק שמחה!

סוד ההצלחה - שיתוף פעולה מלא!

יש בעלים שהם שתלטנים, וכופים רצונם על האשה, וכן להפך - יש נשים שהן שתלטניות, וכופות את רצונן על הבעל, וכל המגה היא להוציא את הרצון העצמי שלהם וכו', וצריך לדעת היטב: **אין זה הדרך! הדרך היא 'ביחד'! שיתוף פעולה מלא! רק כך יכולים להצליח!**

שמענו זאת פעמים-אין-ספור ממוהרא"ש [וכתוב בספריו הקדושים]: **ס"מ זה 40-60, שזה רומז לאי-שווי, ואחד משתלט על השני, זו טומאת הס"מ! זה הורס את כל הבית, רחמנא לצלן!**

מרבינו קיבלנו אחרת... הרי שמו הקדוש של רבינו מתחיל עם **נ'** ומסתיים עם **נ'**, וכמו"כ שמו הקדוש של ר' נתן, וזה רומז להפך מסמ"ך ומ"ם - **נ'-נ'** זה ענין של שווי המשקל, שבני הזוג יודעים: "אנחנו כולנו בידו של הקב"ה, ואנחנו בטלים ומבוטלים לגמרי אל הקב"ה!" וכך יכול להיות בית בריא ושלם... וזו נקראת **'מציאת הזיווג'**, שאדם יודע שכך צריך להיות, **צריכים לעבוד ולהשקיע! ואי-אפשר בדרך אחרת!**

אתה מגיע לר"ה - "הנה אני פה"... אבל **מה עשית מקודם? איך הכנת את עצמך בחודש אלול?...**

זמן של חינוך הילדים

כ"כ הרבה תורות יש לנו מרבינו, שגילה מהו חודש **'אלול'** - "**אֲ**נִי **לְ**דוֹדִי **וְ**דוֹדִי **לִ**י", וכן אומר רבינו (ליקו"מ ח"א סי' קמא) שזהו סוד (דברים ל, ו) "וּמָל ה' אֱלֹקֶיךָ **אֶ**ת **לְ**בָבְךָ **וְ**אֶת **לְ**בַב זַרְעֶךָ" - זהו זמן של חינוך ילדים, זמן של תשובה!

דהנה פעמים רבות יש לאדם טענות על ילדיו, שאינם מתנהגים כמו שצריך, אומר רבינו: **תעשה תשובה, והילדים יעשו תשובה!**

פעם בר"ח אלול, הגיעה **אדל** - בתו של רבינו, לפני רבינו, ואמרה: "אבא, היום היתה לי כזאת התעוררות עצומה, ואיני יודעת מדוע"... אמר לה רבינו: **"בתי היקרה, היום החלו לתקוע בשופר** [מיום ר"ח אלול נוהגין לתקוע בשופר אחר תפילת שחרית]**, ובעת ששמעתי את תקיעת השופר היתה לי התעוררות תשובה**[א] **וגעגועים אל הקב"ה, ועל כן גם לך היתה התעוררות גדולה, כי זה עבר אלייך"...** כי ילד או ילדה הם חלק מההורים, וההרהור תשובה של ההורים עובר אל הילדים, ואז גילה

א. ואל יתמה האדם מה שייך 'הרהור תשובה' אצל רבינו הקדוש, כי רבינו מסביר (ליקו"מ ח"א סי' ו) שגם אצל הצדיקים שייך ענין של תשובה, כי הם מתעוררים בכל פעם מחדש לשוב על מה שעשו ביום הקודם - ואפילו שהיו אלו דברים טובים, "עשיתי מצוות, עשיתי צדקה וחסד, אבל לא מספיק... מהיום אני צריך הרבה יותר!"... הרי שגם אצל הצדיקים שייך ענין של תשובה.

רבינו את תורה קמ"א הנ"ל עה"פ **"וּמָל ה' אֱלֹקֶיךָ אֶת לְבָבְךָ"** - הקב"ה יעזור לך למול ולכרות את עורלת ליבך, מהי עורלת הלב? אומר התרגום: **"ית טפשות לבך"** - את הטיפשות שיש בלב, ועי"ז יתקיים **"וְאֶת לְבַב זַרְעֶךָ"** - גם הילדים יחזרו בתשובה, ומגלה רבינו שהמילים "אֶ"ת לְ"בָבְךָ וְ"אֶת לְ"בַב" ר"ת **'אלול'**.

נמצא אפוא, שמגלה לנו רבינו, שעתה הוא זמן של תשובה - אנחנו נחזור בתשובה, והילדים שלנו יחזרו בתשובה, נכניס בהם אהבת ה', שמחת החיים, **לא לחץ! לא מתחים! להראות להם את היופי של היהדות! מה זה להיות בן ישראל כשר, שומר תורה ומצוות, שומר על עצמו, מהי בת ישראל כשרה וצנועה; רק את זה צריכים להכניס בילדים - את האהבה הזאת, שיגידו "אני רוצה להיות איש/ה כשר/ה!"...**

זו ההכנה לר"ה, וכך אדם לא 'נופל' בתוך ר"ה [הן לר"ה אצל רבינו, והן לקיבוץ הקדוש (נשים מתקבצות ביחד בר"ה)], אלא מכין את עצמו מקודם! ומהי ההכנה? ענין של מציאת הזיווג, וענין של חינוך הילדים בקדושה!

וחינוך הילדים הוא לא עם שוט ומקל ח"ו; איני יודע אם בדורות הקודמים זה היה פועל, **מ"מ בדורותינו אלה בוודאי אין זו הדרך!** כך מוהרא"ש כותב בהרבה מקומות, וזה פשוט, **לחנך ילדים - בנים ובנות - זה רק בדרך של אהבה ושמחה!** צריכים להיות דוגמא לזה...

אם יש בין ההורים מריבות ומחלוקת - או יותר גרוע מזה, ה' ישמור - מה רוצים אח"כ מהילדים?!... הם מחקים את ההורים! הם רואים בדיוק מה קורה בבית... וכמה אדם צריך להתגבר על עצמו בבית לוותר ולהתפשר על כל מה שיכולים!

ותחילה זה בוודאי בשביל טובת האדם בעצמו, לבל יהיה שרוי במחלוקת ומריבות וכו', אבל גם אם אדם טוען "אני כבר אעשה תשובה ואתרפא", **אבל הילדים מקבלים צלקת, ה' ישמור, שקשה מאד מאד לרפאות אותה... הם ראו את זה בבית, וחבל שיישאר אצלם דבר זה בהמשך החיים... <u>ילדים צריכים לראות רוגע בבית, שמחה בבית, כבוד בבית; זה החינוך!</u>**

לכל זה אנו מתעוררים כי זכינו להיות בסביבת מקום הציון של ר' ראובן בן אצטרובלי, שהוא בעל המאמר הנ"ל: **"מִן הַתּוֹרָה וּמִן הַנְּבִיאִים וּמִן הַכְּתוּבִים מֵה' אִשֶּׁה לְאִישׁ"**; אל תחשוב שזה תלוי בפלוני ופלונית - שדכן כזה, שדכנית כזאת וכו', ואמנם לפעמים זה יכול להיות שליח טוב, זה לא אומר שלא צריכים לשתף פעולה כשמגיעה הצעה ממישהו, אלא אדרבה... **אבל העיקר שאדם יבין שזו מתנה מהקב"ה, ויעריך את המתנה! לא יגיד שזה מגיע מעצמו וכו', זה לא מגיע מעצמו! אלא** (בְּרֵאשִׁית כד, נ) **"מֵה'**

יָצָא הַדָּבָר"; (שׁוֹפְטִים יד, ד) **"מֵה' הִיא"**; (מִשְׁלֵי יט, יד) **"וּמֵה' אִשָּׁה מַשְׂכֶּלֶת"** - **הכל בא מהקב"ה!**

זה התנא הקדוש **ר' ראובן בן אצטרובלי**.

ר' יונתן בן עוזיאל

משם נסענו לעיר הקדושה **'עמוקה'**, לציון התנא הקדוש ר' יונתן בן עוזיאל, שמקובל בעולם שהוא מסוגל לשידוכים, וזה בוודאי 'ענייָנא דיומא'... שם ב"ה זכינו כולנו להתקבץ ולהגיד "יו"כ קטן", שהוא מנהג ישראל בער"ח אלול - אפילו אלו שלא אומרים בכל השנה, בער"ח אלול מדקדקים לומר זאת, וענין קברו שמסוגל למציאת הזיווג - הוא המשך לכל הנ"ל בדברינו, שזו ההכנה שיש לנו בחודש אלול - **'מציאת הזיווג'**.

ועל יונתן בן עוזיאל איתא בגמרא (ב"ב קלד.), שבשעה שישב ועסק בתורה, כל עוף שפרח מעליו - נשרף; מה העניין בזה? מה התכלית מזה שיישרף העוף?!...

אך הנה, 'עוף' רומז לטומאת הקליפות, וכמ"ש (איוב ה, ז) "וּבְנֵי רֶשֶׁף יַגְבִּיהוּ עוּף", וכשהיה יונתן בן עוזיאל עוסק בלימודו, מרוב קדושתו הוא שרף את כל הקליפות, כי קליפות הן חזקות...

כמה צריכים לבקש את הקב"ה על עצמנו, על הילדים שלנו - בנים ובנות, שיהיו שמורים ושמורות מכל מיני מכשירים טמאים! כמה צריכים למסור נפש על זה!

<u>אני מקבל כ"כ הרבה הודעות ומכתבים בענין המכשיר שנקרא 'שיאומי', ה' ישמור! טוענים שזה בסדר וכו', אבל אח"כ זה נפרץ עד שזה מגיע לילדים, רחמנא ליצלן! זו קליפה עצומה! חתיכת רעל ממש!</u> אפילו שטוענים "חרדי מוכר את זה" וכו', ומראים שיש על זה הכשר מטעם הבד"ץ... <u>אבל זה כלי שהוא יכול לשרוף, ה' ישמור!</u>

שגם זה ענין של "עוף הפורח באוויר - נשרף", היינו שאדם נשרף לגמרי, רחמנא ליצלן, הראש והמוח שלו פורחים באוויר בכל מיני שטויות שהוא נחשף אליהם, ואז צריכים רחמים רבים... רחמים רבים... **אמנם יש עצות לצאת גם מזה, אבל האם זו לא העצה הכי יפה שלא להגיע לכל זה מלכתחילה?... ההורים צריכים להיות חזקים בזה, ולראות שהילדים בעצמם יהיו חזקים בזה - לא נוגעים בזה!**

אכן, טלפון הכי פשוט - אדם מוכרח להחזיק [וגם זה, מה הילדים צריכים?...], אבל שלא יהיה שום גישה למכשירים טמאים, **אפילו שהם עם כל מיני שמות מוזרים הנ"ל - לא משנה! יש הכשר מעולה, אבל בתוך שניות ספורות - הכל נפרץ...**

זה ענין שכל עוף הפורח מעל ר' יונתן בן עוזיאל - נשרף, דהיינו שצריכים להישמר מאד מאד מאלו המכשירים

הטמאים, לשרוף ולכלות אותם לגמרי.

מאידך, כן הוא גם בצד הקדושה, כי 'עוף' מרמז גם על קדושה, שזה ענין שאדם זוכה להתקרב לצדיק, מגיע למשכן הצדיק, והוא מקבל התעוררות כ"כ גדולה והתלהבות הלב כה חזקה עד שהוא ממש נשרף... הוא צריך לצמצם את עצמו כדי שלא יישרף לגמרי...

זה התנא הקדוש יונתן בן עוזיאל!

ודייקא הוא מסוגל לשידוכים, כי בשידוכים - וכן הוא בשלום בית - צריכים כ"כ הרבה לימודים כאלו, איך לשרוף את הקליפות, ואיך להתנהג באופן שהכל יהא במידה הנכונה כנ"ל - **נ'-נ'**, שיהיה הכל בשווי, משקל שווה, שאדם יֵדַע איך לגרש את כל המחשבות של השתלטות וכו'.

כי יש כאלו שיש להם רצון להשתלט - להיות שתלטן או שתלטנית, הבעל או האשה עומדים בכל תוקף בדעתם: "אני רוצה ככה! אני קובע/ת כך וכך!"... **זו לא הדרך! אם יש איזה משהו - צריכים להחליט ביחד!** מותר לאדם להגיד "אשתי, נראה לי שכך צריכים לעשות, מה את אומרת?" או שהאשה אומרת: "בעלי, אני חושבת כך וכך, מה אתה אומר?" זה נקרא **נ'-נ'**, שווי ומשקל שווה

ואת זה מקבלים מהתנא הקדוש יונתן בן עוזיאל, שהוא זה שתרגם לנו את הנביאים; אונקלוס הגר תיקן את החומש, אבל את הנביאים תרגם יונתן בן עוזיאל. ומהו ענין של 'תרגום'? 'תרגום' הוא כדי לפרש לנו דברים שלא מובנים כ"כ, צריכים תרגום!

רבינו ז"ל אומר (ליקו"מ ח"א סי' קיח), שצריכים לתרגם את התורה ולפרשה; יש הטוענים: "מדוע צריכים לתרגם? תתייגע ותבין מעצמך! תלמד היטב בהבנה ובהתמדה!"... אבל אומר רבינו שם: **"כְּשֶׁלּוֹמֵד אֵיזֶה דָּבָר, טוֹב לְפָרֵשׁ הַדָּבָר בִּלְשׁוֹן אַשְׁכְּנַז שֶׁמְּבִין"** - היינו בכל לשון שמבינים, וזאת כדי שנבין מה קראנו...

ואיתא בגמרא (מגילה ג.), שכאשר תרגם יונתן בן עוזיאל את הנביאים, נזדעזעה ארץ ישראל ארבע מאות פרסה על ארבע מאות פרסה, יצתה בת קול ואמרה: "מי הוא זה שגילה סתריי לבני אדם?" עמד יונתן בן עוזיאל על רגליו ואמר: "אני הוא שגליתי סתריך לבני אדם; גלוי וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי, ולא לכבוד בית אבא, אלא לכבודך עשיתי, שלא ירבו מחלוקת בישראל" - כדי שיבינו נשמות ישראל את דברי התורה [בזמנם לא הבינו כ"כ לשון הקודש, והשפה שדיברו זו לשון התרגום], והסכים עמו הקב"ה, וזה נקבע לדורות.

ודייקא הוא מסוגל למציאת הזיווג, כי כן הדבר בשלום בית, שצריכים **תרגום ופירושים!** לא שאדם מבולבל

בדעתו "הייתי צריך משהו אחר, לא זה" וכו', אלא מסבירים ומפרשים לך: **ב"ה אתה רוצה להתחתן, אתה רוצה לבנות בית, תקבל לימודים! תקבל לימודים אמיתיים! יפרשו ויסבירו לך! לא שכל דבר אתה מבין לבד, אתה לא מבין!**

ומיד כשאדם זוכה להכניע את עצמו: "באמת, תפרשו לי, לא הבנתי העניין", עי"ז זוכה למצוא את זיווגו, שזה מה שאומר רבינו בתורה פ"ט, שע"י שמיעת תורה מצדיק - זוכה האדם למצוא את זיווגו, וזוכה לשלום בית... זה עניינו של יונתן בן עוזיאל.

נחום איש גמזו

וזכינו לסיים את ההילוך הקדוש בקברי הצדיקים אצל **נחום איש גמזו**; כמה חשוב לאדם להכניס בעצמו את הלימוד של ר' נחום איש גמזו: **"גם זו לטובה!"...**

שאלנו כמה פעמים על הלשון "גם זו לטובה", מדוע משתמשים בלשון נקבה ולא בלשון זכר - "גם **זה לטוב**"? העניין הוא, כי שם צריכים את הלימוד הזה יותר מהכל! לדעת ש"**גם זו לטובה**" - ב"ה זכית להתחתן, הרי "לֹא טוֹב הֱיוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ" (בראשית ב, יח) - זה **"לא טוב"**, והנה אתה זכית להתחתן! **תעריך ותחשיב את המתנה שקיבלת, ותגיד "גם זו לטובה!"...**

אדם שכך הולך לו כל החיים - "גם זו לטובה" - איזה אושר יש לו! הוא האדם הכי מאושר!

הגמרא מספרת (תענית כא.), ששלחו עם נחום איש גמזו מתנה לקיסר, ובעת שהותו במלון - גנבו לו את כל היהלומים שהיו בארגז, ובמקום זה מילאו את הכל בחול... והפלא הוא שכתוב בגמרא, שהוא שם לב לזה עוד כשהיה במלון, שהבינו שהוא הולך אל הקיסר עם יהלומים, כסף וזהב, וגזלים באו, הוריקו את הארגז, ושמו חול, והוא הבחין בזה עוד קודם שנסע משם, ואמר **"גם זו לטובה!"...**

איזה צדיק! הוא לא מאבד את העשתונות! אפילו כשהוא רואה חול - הוא לא מפחד, הוא הבין שהקב"ה מנהיג את העולם... **איזו דרגה באמונה, שהנה גזלו אותו, 'סידרו' אותו, והוא אומר "גם זו לטובה!"...**

המפרשים אומרים על זה, שאמר נחום איש גמזו: "הבאתי עימי כסף וזהב בשביל הקיסר, אבל חסר לקיסר כסף וזהב? יש לו מספיק... להביא לו עוד?!... אם אביא לו חול - 'גם זו לטובה', זה בוודאי טוב"... זו היתה החכמה שלו!

ואכן הוא הגיע לפני הקיסר, והנה אליהו הנביא מופיע ואומר לקיסר שייקח את החול הזה, ויזרוק אותו על שונאיו, ויראה מה יקרה; ואכן הוא ניסה כך, ונהפכו החולות לחרבות ורומחים, ונהרגו כולם... ואז זכה נחום איש גמזו לקבל כפל כפליים של עושר!

והנה בדרכו חזרה, עבר נחום איש גמזו דרך אותו מלון, ואלו הגזלנים

תמהים "וכי הוא עדיין חי? אם הוא הביא חול למלך - מסתמא הרגו אותו"... פנו אליו ושאלוהו מה היה אצל הקיסר, והוא עונה להם: "מה שהבאתי מפה - נתתי למלך, וב"ה המלך ניצח את כל האויבים שלו, זה נהפך לחרבות ורומחים"...

שמעו זאת הגזלנים, תכף ומיד הרסו את כל הבית, מילאו ארגזים שלמים של חול, והגיעו לפני הקיסר ואמרו "נחום איש גמזו הביא לך ארגז אחד של חול, לנו יש עגלות מלאות בחול, אתה תכבוש את כל העולם עם זה!"...

ציוה הקיסר לבדוק את החול, והנה 'לא היה ולא נברא', סתם חול פשוט, והרגו את כולם...

והלימוד שמונח בזה: **מי שמחפש 'לסדר' את השני - הכל חוזר אליו! העולם לא הפקר! "בּוֹר כָּרָה וַיַּחְפְּרֵהוּ וַיִּפֹּל בְּשַׁחַת יִפְעָל"** (תהלים ז, טז) **- מה שאתה כרית - זו תהא המפלה שלך, רחמנא ליצלן!**

זהו נחום איש גמזו שזכינו להיות עכשיו בציונו, שהוא תמיד הכריז ואמר: **"גם זו לטובה"**; ראשי התיבות של "**ג**'ם **ז**'ו **ל**'טובה" הן **'גזל'**, כי אדם צריך להיות גזלן בקדושה, וכמו שרבינו מלמד אותנו (ליקו"מ ח"א סי' רפד) שיכולים לגזול זמן ללמוד תורה, לגזול זמן להתפלל, לגזול זמן לעשות צדקה וחסד!

"אני מאד מאד עסוק/ה, מאיפה יש לי זמן? יש לי כ"כ הרבה דברים לעשות"... **אומר רבינו: תהיה גזלן! תגזול זמן ללמוד, להתפלל, לעשות צדקה וחסד; זה חשוב אצל הקב"ה!** ותזכור תמיד אשר "**ג**'ם **ז**'ו **ל**'טובה" זה ר"ת **'גזל'**, ותהיה חזק בלגזול בקדושה, אפילו שאתה נופל בדעתך "מה כבר שווה העבודה הקטנה שעשיתי עכשיו בגזלתי", תזכור היטב ש"**גם זו לטובה**" - בוודאי זה טוב! **תהיה גזלן קדוש!** וכמו שאמר יעקב אבינו (בראשית לא, לט) "גְּנֻבְתִּי יוֹם וּגְנֻבְתִּי לָיְלָה" - תהיה גנב קדוש!

בנימין הצדיק

ואחר שזכינו להיות אצל נחום איש גמזו, זכינו להיות אצל בנימין הצדיק; אגב, נראה שהוא התנא ר' בנימין בר יפת, שאמר את המאמר (בר"ר נג, יד): **"הַכֹּל בְּחֶזְקַת סוּמִין עַד שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מֵאִיר אֶת עֵינֵיהֶם"**; ומסופר בגמרא איך שהוא הציל אלמנה ושבעת בניה, והוסיפו לו שנות חיים ושלום, וזה היה ממש במסירות נפש, כי קופת הצדקה היתה ריקה, והוא הלך והביא מכספו הפרטי, וכשהגיע הזמן שלו להסתלק אמרו בשמים "הוא החיה אלמנה ושבעת בניה - תוסיפו לו עשרים ושתים שנה"...

זה בנימין הצדיק, שזה צדיק שמשפיע! למה הוא קיבל כזה תואר **'בנימין הצדיק'**? כי הוא משפיע! **צדיק הוא משפיע!**

וכאמור, כנראה שהוא בעל המאמר: **"הַכֹּל בְּחֶזְקַת סוּמִין עַד שֶׁהַקָּדוֹשׁ**

בָּרוּךְ הוּא מֵאִיר אֶת עֵינֵיהֶם"; שזה לימוד נפלא, שאם אדם איננו רואה את מה שהוא צריך למצוא - תתפלל אל הקב"ה! **נאבד לך משהו? תתפלל אל הקב"ה, תן צדקה לר' מאיר בעל הנס! ויש בזה סיפורים נפלאים...**

היה סיפור אחד שאני זוכר אצל מוהרא"ש, שהיה פלאי פלאים: ישבנו בבית של מוהרא"ש באיזו סעודה, ובעת נט"י נפלה טבעת יהלום ונאבדה... חיפשו בכל הבית, 'הפכו' כל פינה, בדקו בפחי הזבל, ולא מצאו...

כשסיפרו זאת למוהרא"ש, ענה ואמר: "**הסתכלתם תחת השולחן?**" ובודאי שהם כבר חיפשו שם, הלא את כל הרצפה ניקו בשביל זה... ובאמת התכופפו תחת השולחן, והנה הטבעת נמצאה...

זה אם אדם חזק באמונה, והוא יודע "אם מן השמים לא רוצים שתראה - לא תראה, אבל מיד כשרוצים שתראה - תראה את הכל!"...

וזה בכל ענייני החיים, שאדם חושב "מה יהיה איתי, חסר לי כך וכך, ומה יהיה כבר?!"... אבל כל זה "**עַד שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מֵאִיר אֶת עֵינֵיהֶם**" - שאדם זוכה למאירים את עיניו, שזה נעשה ע"י הצדיקים, שהם מאירים את העיניים שלנו!

תהלה לאל, זכינו להיות אצל הצדיקים הקדושים, עשינו נסיעה קדושה.

שהקב"ה יעזור, שזכות כל הצדיקים יגנו עלינו, שנזכה לחודש טוב ומבורך, חודש מלא בשפע קודש בכל העניינים, חודש של תשובה אמיתית בעז"ה, שנזכה להגיע - הגברים - לרבינו ז"ל על ר"ה, ונגיע בשמחה גדולה והכנה אמיתית לר"ה, ונזכה לפעול שנת גאולה וישועה, שנה טובה ומבורכת בכל העניינים, ונקבל פני משיח צדקנו!

זכות הדפסת והפצת הגיליון

לע"נ האישה הכשרה הצדקת
מרת חינקא חיה באבא בת רבי אברהם דוב ע"ה, ולע"נ הרה"ח ר' בנימין
בייניש בן ר' יחזקאל שרגא ז"ל

להצלחת בנימין בן אהרן נ"י וכל משפחתו, ולהצלחת ליאור אורי בן אלישבע נ"י וכל משפחתו, וכל התורמים והעוסקים במלאכת הקודש שיחיו.

ולרפואתם המהירה של
נתן יחזקאל שרגא בן חינקא חיה באבא נ"י
הילד ישי בן סילקא יעל נ"י
ולרפואת צוריאל בן סגולה סיגלית נ"י
נעמי מרים בת חוה תחי'
סילקא יעל בת אביבה תחי'

ולע"נ ר' שלמה חנוך חרש ז"ל בן ר' ישראל משה, האשה ליאת שרה בת מרדכי ע"ה, ר' יעקב דוד בן אברהם ז"ל, מרת איטה בת הירש, האישה הכשרה מרת חנה בילא בת ברוך ע"ה. ולעילוי נשמת הדסה שולמית בת יצחק מנחם שיבלט"א. לע"נ אליעזר שלמה ז"ל בן בנימין שיבלחט"א. לע"נ אהרן בן שלמה ז"ל. והילד יהונתן ז"ל בן אושרה דינה תחי'. ולע"נ מיכל רונית ע"ה בת שרה ויצחק.

וכן לעילוי נשמת האשה הכשרה מרת **סיון בת אליהו** ע"ה
[נדבת בנה נחמן נתן נ"י]

***

ניתן לקבל מידי שבוע במייל את הגליון "אשי ישראל" בכתובת
3070817gm@gmail.com
להצטרפות לרשימה התפוצה

***

לתרומת עבור הגיליון - לרפואה, הצלחה וכדו', ניתן לפנות לטלפון: 052-7691732

***

כנסו לאתר 'ברסלב שלי' breslevsheli.co.il